

Titel: Sproget er form..., [ULDALL] 032A-0210

Citation: "Sproget er form..., [ULDALL] 032A-0210", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 3.
Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_032A-shoot-wacc-1992_0005_032A_ULDALL_0210_p3_bP2_TB00003/facsimile.pdf (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Den første plerematiske operation bestaar i en syntese, den anden plerematiske operation i en reduktion af præplerematemer til plerematemer, den tredje plerematiske operation i en fornyet syntese, som munder ud i systemopstillingen.

Den første kenematiske operation bestaar i en syntese, den anden kenematiske operation i en reduktion af prækenematemer til kenematemer, den tredje kenematiske operation i en fornyet syntese, som munder ud i systemopstillingen.

I den første plerematiske operation opereres der med præplerematemer, dvs. former af første grad, som endnu ikke er løsrevne fra indholdet. I den første kenematiske operation opereres der med prækenematemer, dvs. former af første grad, som endnu ikke er løsrevne fra udtrykket. Plerematemet er en fra indholdet løsreven indholdsform; kenematemet er en fra udtrykket løsreven udtryksform.

Ud fra denne erkendelse er det plerematikken, som skal underkastes en revision, idet udgangspunktet her er indholdet, og ikke, som vi hidtil har troet, udtrykket. (Herved kommer vi ogsaa ud over den stadige betænkelighed, der laa i det "spring" fra udtryk til indhold, som foregik i den hidtidige plerematik).

For at blive ved de kategoridannende elementer, π , som er dem, der har størst interesse, saa er det klart, at naar man kommer fra indholdet og endnu ikke er naaet over i den rene form, erkender man i denne instans ikke celler, men morfemer (cellemultipla), undtagen i de tilfælde, hvor hver celle er udtrykt ved sin partikel. Ved den fælles kommutationsprøve vil man, hvor partikler foreligger, finde celler, men i alle andre tilfælde kun morfemer. Dette hindrer imidlertid ganske sikkert ikke definitionen af π som kategoridannende, men de præplerematiske kategorier bliver helt eller delvis identiske med de plerematiske kategorityper. Derimod vil man i præplerematikken ikke finde paa at opfatte præpositioner som kategoridannende, men kun som seriedannende, og altsaa ikke henregne dem til π . Pronomener vil stille sig forskelligt i forskellige sprog.